

Środa, 18 grudnia 2019 r.

P9_TA(2019)0104

Inicjatywa UE na rzecz owadów zapylających**Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 18 grudnia 2019 r. w sprawie inicjatywy UE na rzecz owadów zapylających (2019/2803(RSP))**

(2021/C 255/05)

Parlament Europejski,

- uwzględniając komunikat Komisji z dnia 1 czerwca 2018 r. w sprawie inicjatywy UE na rzecz owadów zapylających (COM(2018)0395),
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 2 lutego 2016 r. w sprawie śródkresowego przeglądu unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej ⁽¹⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 15 listopada 2017 r. w sprawie „Planu działania na rzecz przyrody, ludzi i gospodarki” ⁽²⁾,
- uwzględniając swoją rezolucję z dnia 16 stycznia 2019 r. w sprawie unijnej procedury wydawania zezwoleń na dopuszczenie pestycydów do obrotu ⁽³⁾,
- uwzględniając art. 132 ust. 2 Regulaminu,
- uwzględniając projekt rezolucji Komisji Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności,
  - A. mając na uwadze, że 1 czerwca 2018 r. w odpowiedzi na apele Parlamentu i Rady o rozwiązanie problemu spadku liczebności owadów zapylających Komisja zapoczątkowała inicjatywę UE na rzecz owadów zapylających;
  - B. mając na uwadze, że przeprowadzono już wiele badań dotyczących przyczyn spadku liczebności owadów zapylających; mając na uwadze, że wykorzystanie w praktyce wyników tych badań pozostawia wiele do życzenia;
  - C. mając na uwadze, że kluczową rolę w zapyłaniu roślin odgrywają dzikie owady zapylające; mając na uwadze udział, jaki w tym zapyłaniu mają pszczoły miodne;
  - D. mając na uwadze, że zapyłanie przez pszczoły miodne jest jedynie uzupełnieniem zapyłania przez szerokie spektrum gatunków owadów ⁽⁴⁾ – w tym przez pszczoły samotnice, motyle, bzygi i chrząszcze – lecz go nie zastępuje;
  - E. mając na uwadze, że w reakcji na pogłębiający się kryzys różnorodności biologicznej 11 października 2019 r. Międzynarodowa Unia Ochrony Przyrody (IUCN) wystosowała pilny apel o znacznie intensywniejsze działania na rzecz ochrony gatunków; mając na uwadze, że IUCN zwróciła się do rządów na całym świecie o powstrzymanie do 2030 r. spadku liczebności gatunków i zapobieżenie ginięciu gatunków spowodowanemu przez człowieka, a także o poprawę stanu ochrony zagrożonych gatunków w celu powszechnej odbudowy ich populacji do 2050 r.;
  - F. mając na uwadze, że owady zapylające zapewniają podstawowe bezpośrednie i pośrednie usługi ekosystemowe, takie jak zapyłanie, zwalczanie szkodników, utrzymanie jakości gleby i wody oraz estetyka krajobrazu;
  - G. mając na uwadze, że należy stale dążyć do uznania znaczenia owadów zapylających dla wydajności produkcji rolnej;

⁽¹⁾ Dz.U. C 35 z 31.1.2018, s. 2.⁽²⁾ Dz.U. C 356 z 4.10.2018, s. 38.⁽³⁾ Teksty przyjęte, P8_TA(2019)0023.⁽⁴⁾ Garibaldi, L. A. i in., „Wild Pollinators Enhance Fruit Set of Crops Regardless of Honey Bee Abundance”, 2013.

Środa, 18 grudnia 2019 r.

- H. mając na uwadze, że w samej Unii 78 % gatunków dzikich kwiatów zależy, przynajmniej częściowo, od zapyłania przez zwierzęta ⁽⁵⁾;
- I. mając na uwadze, że dane i informacje dotyczące owadów zapyłających innych niż pszczoły i motyle są niedokładne;
- J. mając na uwadze, że wśród gatunków zapyłających są owady, takie jak pszczoły, bzygi, motyle, ćmy, chrząszcze, osy, wciornastki, oraz ssaki, takie jak nietoperze, i ptaki;
- K. mając na uwadze, że zdrowe owady zapyłające mają kluczowe znaczenie dla działalności rolniczej w Unii Europejskiej, zważywszy że 84 % gatunków roślin ⁽⁶⁾ i 76 % europejskiej produkcji żywności zależy od zapyłania przez owady; mając na uwadze, że roczną produkcję rolną UE odpowiadającą kwocie aż 15 mld EUR można bezpośrednio przypisać owadom zapyłającym ⁽⁷⁾;
- L. mając na uwadze, że owady zapyłające stanowią jeden z najważniejszych wskaźników stanu środowiska naturalnego; mając na uwadze, że statystyki i tendencje w całej Europie, choć czasem częściowe, wskazują na niepokojący spadek populacji owadów zapyłających;
- M. mając na uwadze, że wyraźnie widać, iż stan ochrony motyli i ich półnaturalnych siedlisk na użytkach zielonych jest słaby i stanowi dobry wskaźnik sytuacji dzikich pszczół, bzygów, ciem i innych owadów zapyłających;
- N. mając na uwadze, że tylko 56 gatunków owadów zapyłających podlega ochronie na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory (dyrektywa siedliskowa) ⁽⁸⁾, a w 67 % przypadków oceny są negatywne;
- O. mając na uwadze, że Parlament zainicjował kilka projektów pilotażowych i działań przygotowawczych z zamiarem dalszego badania spadku liczebności owadów zapyłających oraz opracowania konkretnych rozwiązań mających na celu złagodzenie niepokojącego spadku populacji owadów zapyłających ⁽⁹⁾;
- P. mając na uwadze, że w celu odpowiedniej ochrony i odbudowy populacji owadów zapyłających należy znacznie ograniczyć stosowanie pestycydów szkodliwych dla owadów zapyłających i dla roślin będących ich pożywieniem;
- Q. mając na uwadze, że stosowanie niektórych pestycydów wiąże się z niepożądanymi skutkami ekologicznymi, w tym poważnymi zagrożeniami dla zarówno pszczół miodnych, jak i pszczół dzikich, które zapyłają większość roślin uprawianych na świecie;
- R. mając na uwadze, że zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczącym wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin ⁽¹⁰⁾ profesjonalni użytkownicy pestycydów muszą przez co najmniej trzy lata przechowywać rejestry stosowania pestycydów, zawierające nazwę środka ochrony roślin, czas stosowania i stosowaną dawkę oraz obszar i uprawy, na których wykorzystano ten środek;

⁽⁵⁾ Potts, S. i in., „Status and Trends of European Pollinators. Key Findings of the STEP Project”, Pensoft Publishers, Sofia, s. 72.

⁽⁶⁾ Potts, S. i in., „Status and Trends of European Pollinators. Key Findings of the STEP Project”, Pensoft Publishers, Sofia, s. 72.

⁽⁷⁾ Gallai, N. i in., „Economic Valuation of the Vulnerability of World Agriculture Confronted with Pollinator Decline”, *Ecological Economics*, 68:3, s. 810–821.

⁽⁸⁾ Dz.U. L 206 z 22.7.1992, s. 7.

⁽⁹⁾ Zwłaszcza „Monitorowanie i wskaźniki dotyczące owadów zapyłających w UE”, „Wykorzystanie pszczół miodnych do monitoringu środowiska pod kątem stosowania pestycydów”, „Pomiar stanu różnorodności biologicznej z wykorzystaniem wskaźnika czerwonej księgi” oraz „Opracowanie przeznaczonego dla rolników zestawu narzędzi dotyczącego praktyk integrowanej ochrony roślin w całej Unii”.

⁽¹⁰⁾ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 1107/2009 z dnia 21 października 2009 r. dotyczące wprowadzania do obrotu środków ochrony roślin i uchylające dyrektywy Rady 79/117/EWG i 91/414/EWG (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 1).

Środa, 18 grudnia 2019 r.

- S. mając na uwadze, że w kwietniu 2018 r. Unia postanowiła wprowadzić całkowity zakaz stosowania na zewnątrz imidakloprydu, klotianidyny oraz tiametoksamu, znanych jako neonikotynoidy;
- T. mając na uwadze, że kilka państw członkowskich zgłosiło odstępstwa związane ze stosowaniem tych neonikotynoidów na ich terytorium, uzasadniając te odstępstwa sytuacją nadzwyczajną; mając na uwadze, że takie zgłoszenia powinny być dobrej jakości i należy je podawać do wiadomości publicznej; mając na uwadze, że Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA) stwierdził, iż w przypadku około jednej trzeciej produktów, na które udzielono zezwoleń nadzwyczajnych, dostępne byłyby alternatywne środki; mając na uwadze, że EFSA może odgrywać pewną rolę w rozpatrywaniu zezwoleń wydawanych w sytuacjach nadzwyczajnych ⁽¹⁾;
- U. mając na uwadze, że wykazano, iż stosowanie glifosatu jest szkodliwe dla bakterii obecnych w organizmach pszczoł miodnych i tym samym przyczynia się do obniżenia liczebności owadów zapylających oraz utraty siedlisk; mając na uwadze, że niektóre fungicydy mogą podwoić toksyczność ostrą insektycydów ⁽¹²⁾;
- V. mając na uwadze, że państwa członkowskie nie poparły w pełni wytycznych EFSA dotyczących oceny ryzyka dla pszczoł w związku ze stosowaniem środków ochrony roślin (wytyczne EFSA z 2013 r. dotyczące pszczoł), zatwierdzonych w 2013 r. i stanowiących najbardziej aktualną naukową metodę oceny ryzyka związanego ze stosowaniem pestycydów dla *Apis mellifera*, *Bombus spp.* i pszczoł samotnic; mając na uwadze, że sytuacja ta wpływa destruktywnie na właściwe stosowanie kryteriów zatwierdzania określonych w rozporządzeniu (WE) nr 1107/2009 i tym samym na lepszą ochronę tych gatunków;
- W. mając na uwadze, że oprócz wpływu środków owadobójczych na owady zapylające, herbicydy o szerokim spektrum działania stosowane na powszechną skalę, np. jako chwastobójcze środki przedwiosnowe lub środki odwadniające, niszczą źródła pożywienia owadów zapylających poza głównym okresem kwitnienia roślin oraz przyczyniają się do giniecia całych populacji owadów;
- X. mając na uwadze, że nawet przy pełnym stosowaniu wytycznych EFSA z 2013 r. dotyczących pszczoł system zatwierdzania pestycydów nie obejmowałby ochroną motyli, ciem i bzygów;
- Y. mając na uwadze, że połączone siedliska owadów zapylających, takie jak strefy buforowe, żywopłoty i ciekły wodne obrośnięte trawą, mogą przyczynić się do kontroli erozji gleby i ogólnie do zwiększenia różnorodności biologicznej oraz potencjalnie służyć poprawie jakości pożywienia dostępnego zarówno dla pszczoł miodnych, jak i dla dzikich owadów zapylających;
- Z. mając na uwadze, że wiele siedlisk owadów zapylających jest wysoce rozdrobionych, a wyspecjalizowane gatunki są coraz bardziej zagrożone z powodu złego zarządzania siedliskami i z powodu zmiany klimatu;
- AA. mając na uwadze, że występowanie, ochrona i przywracanie obszarów porośniętych kwiatami autochtonicznymi, również na obszarach miejskich, ma zasadnicze znaczenie dla zdrowia populacji dzikich owadów zapylających;
- AB. mając na uwadze, że dzikie owady zapylające i pszczelarze w Europie świadczą usługi zapylania roślin niemal całkowicie za darmo; mając na uwadze, że praktyka ta zdecydowanie kontrastuje z praktykami w innych częściach świata, gdzie koszt zapylania jest traktowany podobnie jak inne środki produkcji w gospodarstwie takie jak nasiona, nawozy i pestycydy;
- AC. mając na uwadze, że owady zapylające przynoszą korzyści społeczne i kulturowe w formie leków, produktów, sztuki i tradycji;
- AD. mając na uwadze, że ta w dużej mierze darmowa usługa zapylania uzupełnia usługi świadczone przez dzikie owady zapylające i jest możliwa wyłącznie dlatego, że głównym źródłem dochodów pszczelarzy jest sprzedaż miodu i innych produktów pszczelich; mając na uwadze, że przywóz podrabianego miodu stanowi zagrożenie dla podstawy gospodarczej pszczelarstwa w UE;
- AE. mając na uwadze, że środki rolno-środowiskowe nie zostały wdrożone w całej UE na skalę wystarczającą, by zrekompensować utratę siedlisk owadów zapylających i pogorszenie jakości siedlisk; mając na uwadze, że zazielenianie nie przyniosło znaczącej poprawy;

⁽¹¹⁾ https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/approval_active_substances/approval_renewal/neonicotinoids_en

⁽¹²⁾ Tsvetkov, N., Samson-Robert, O., Sood, K., Patel, H. S., Malena, D. A., Gajiwala, P. H., Maciukiewicz, P., Fournier, V., Zayed, A. (2017): „Chronic exposure to neonicotinoids reduces honey bee health near corn crops”, Science, t. 356, wyd. 6345, s. 1395–1397. <https://doi.org/10.1126/science.aam7470>

Środa, 18 grudnia 2019 r.

- AF. mając na uwadze, że Komisja Ochrony Środowiska Naturalnego, Zdrowia Publicznego i Bezpieczeństwa Żywności oraz Komisja Rolnictwa i Rozwoju Wsi w swoich stanowiskach w sprawie wniosku dotyczącego rozporządzenia w sprawie planów strategicznych WPR (COM(2018)0392) zwróciły się o wprowadzenie wskaźnika wpływu owadów zapylających;
- AG. mając na uwadze, że wprowadzenie wskaźnika dotyczącego owadów zapylających może przyczynić się do optymalizacji procesów decyzyjnych, podniesienia efektywności wydatków publicznych, zwiększenia odpowiedzialności oraz zrozumienia wpływu polityki i prawodawstwa;
- AH. mając na uwadze, że nadmierne nawożenie upraw przyczynia się do spadku występowania roślin kwitnących, które stanowią potencjalną podstawę pożywienia owadów zapylających;
- AI. mając na uwadze, że emisje azotanów powodują eutrofizację i rozrost traw, które wypierają zioła i kwiaty w runi, pokrywają gołą ziemię wykorzystywaną jako siedliska lęgowe przez wiele owadów zapylających i powodują zacienienia przy powierzchni ziemi, co tworzy chłodny mikroklimat nieodpowiedni dla wielu gatunków autochtonicznych;

Uwagi ogólne

1. uznaje wartość dodaną inicjatywy UE na rzecz owadów zapylających ze względu na wyznaczenie celów strategicznych i serii pilnych działań, które mają zostać podjęte przez UE i jej państwa członkowskie w celu ochrony owadów zapylających; wyraża uznanie dla działań prowadzonych już na szczeblu lokalnym w celu ochrony siedlisk owadów zapylających;
2. uważa jednak, że inicjatywa w niedostatecznym stopniu uwzględnia wiele przyczyn spadku liczebności owadów zapylających, w tym zmiany użytkowania gruntów, utratę siedlisk i połączeń między nimi, intensywne praktyki rolne, środki ochrony roślin, zanieczyszczenie środowiska, wpływ patogenów i pasożytów takich jak dręcz pszczeli (*Varroa destructor*), zmianę klimatu i inwazyjne gatunki obce⁽¹³⁾; uważa, że wdrożenie „Priorytetu II: Przeciwdziałanie przyczynom spadku liczebności owadów zapylających” jest sprawą niezwykle pilną;
3. uważa, że owady zapylające mają kluczowe znaczenie dla różnorodności biologicznej i są niezbędne do reprodukcji większości gatunków roślin; uznaje, że spadek populacji owadów zapylających wpływa na jakość i ilość plonów oraz zwrot ekonomiczny dla rolników;
4. zwraca uwagę na ważną rolę owadów zapylających w rolnictwie, na zagrożenie, jakie obecny spadek ich liczebności stwarza dla produkcji żywności, oraz na konieczność podjęcia pilnych działań transformacyjnych w celu ochrony i odbudowy populacji owadów zapylających i ich usług;
5. podkreśla, że przyjęcie całościowego podejścia i ocenie wpływu obowiązujących środków polityki ma istotne znaczenie dla skutecznego przeciwdziałania spadkowi liczebności owadów zapylających w Unii; podkreśla, że należy stosować ogólną zasadę ostrożności, aby chronić owady zapylające, zarówno hodowlane, jak i dzikie;
6. podkreśla konieczność ochrony różnorodności gatunków owadów zapylających w Europie – w tym w przybliżeniu 2 000 gatunków dzikich pszczoł i innych owadów takich jak muchówki, chrząszcze, ćmy i motyle – i na świecie;
7. podkreśla, że ważne jest promowanie środków mających sprzyjać różnorodności biologicznej zarówno na obszarach wiejskich, jak i miejskich, gdyż zdrowie owadów zapylających i ich przeżycie zależą od obfitujących w różne gatunki siedlisk zapewniających zróżnicowane i stałe pożywienie, takie jak nektar i pyłek kwiatowy, w wystarczającej ilości oraz siedlisk umożliwiających gniazdowanie, rozród i zimowanie;
8. nalega na Komisję, aby przy opracowywaniu unijnej strategii ochrony różnorodności biologicznej na okres po 2020 r. uwzględniła inicjatywę UE na rzecz owadów zapylających i jej wyniki oraz by przełożyła cele inicjatywy na całościowy program działania na rzecz owadów zapylających i przeznaczyła nań wystarczające zasoby;

⁽¹³⁾ Potts, S.G. i in., (2016), „The Assessment Report of the Intergovernmental Science-Policy Platform on Biodiversity and Ecosystem Services on Pollinators, Pollination and Food Production”, Sekretariat Międzyrządowej Platformy Naukowo-Politycznej w sprawie Różnorodności Biologicznej i Funkcjonowania Ekosystemów, Bonn, Niemcy, s. 552.

Środa, 18 grudnia 2019 r.

9. zwraca się do Komisji, aby podjęła problem spadku liczebności owadów zapylających na szczelbu międzynarodowym oraz opowiedziała się za przyjęciem zdecydowanych środków ochrony owadów zapylających i ich siedlisk na całym świecie;

Różnorodność biologiczna a praktyki rolnicze

10. podkreśla, że zwiększanie różnorodności biologicznej, a zatem sprzyjanie powstawaniu siedlisk owadów zapylających na gruntach rolnych i ich jakości musi stać się jednym z nadrzędnych celów przy opracowywaniu przyszłej wspólnej polityki rolnej (WPR), która powinna w szczególności wspierać ochronę obszarów rolnych o wysokiej wartości przyrodniczej, odłogowanie obszarów do celów przyrodniczych oraz ograniczanie stosowania pestycydów i nawozów mineralnych, a także zachęcać do stosowania upraw mieszanych i płodozmianu;

11. zauważa, że zmniejszenie uzależnienia od pestycydów jest jednym z podstawowych celów dyrektywy 2009/128/WE w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów⁽¹⁴⁾; podkreśla, że w przyjętym na mocy tej dyrektywy krajowym planie działania każdego z państw członkowskich należy ustanowić plan ograniczenia stosowania pestycydów, przewidujący jasno określone cele, etapy i harmonogram, oraz że ograniczenie pestycydów powinno zostać określone jako „wspólny wskaźnik” umożliwiający monitorowanie osiągnięć; uważa, że ogólnounijne obowiązkowe cele redukcji – po odpowiedniej ocenie skutków – powinny zostać objęte zbliżającym się przeglądem dyrektywy 2009/128/WE;

12. wzywa Komisję, aby dokonała przeglądu zmienionych krajowych planów działania przyjętych na mocy dyrektywy 2009/128/WE i podjęła wszelkie możliwe działania, które skłonią państwa członkowskie do adekwatnego zobowiązania się do zmniejszenia zużycia pestycydów i do niezbędnego monitorowania realizacji celów w tym zakresie;

13. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zadbały o udzielanie rolnikom – za pośrednictwem krajowego i regionalnego systemu doradztwa rolniczego – wartościowych porad na temat sprzyjania różnorodności biologicznej i owadom zapylającym oraz ochrony bioróżnorodności i owadów zapylających;

14. ponownie stwierdza, że zapylanie ma zasadnicze znaczenie dla produkcji rolnej i dlatego też wsparcie udzielane w ramach pierwszego filara WPR nie powinno prowadzić do osłabienia lub utraty usług zapylania; apeluje do Komisji, by zatwierdzała tylko takie plany strategiczne, w których czynnik ten zostanie należycie uwzględniony w formie odpowiednich warunków i ekoprogramów w ramach pierwszego filara;

15. podkreśla, że w licznych krajowych programach rozwoju obszarów wiejskich ujęto już środki sprzyjające różnorodności biologicznej i wspieraniu owadów zapylających; zauważa, że w celu kontynuacji i dalszego rozwoju takich programów i środków należy przede wszystkim zapewnić wystarczające finansowanie drugiego filara WPR; podkreśla, że zasadnicze znaczenie ma przy tym uwzględnienie zróżnicowania regionów i siedlisk oraz mnogości owadów zapylających, a zatem konieczne jest podejście w skali kraju i regionu;

16. zwraca się do Komisji i państw członkowskich, by zaakceptowały apel Parlamentu o uwzględnienie w WPR wskaźnika owadów zapylających;

17. podkreśla, że w 2017 r. sprzedaż insektycydów⁽¹⁵⁾ wzrosła w porównaniu z 2016 r. w 18 państwach UE; wyraża zaniepokojenie faktem, że w kategorii innych insektycydów⁽¹⁶⁾ w 9 spośród 13 krajów, dla których dostępne były zdezagregowane dane, zaobserwowano wzrost sprzedaży w 2017 r. w porównaniu z 2016 r. oraz że w inicjatywie na rzecz owadów zapylających nie uznano tej tendencji za istotną;

18. podkreśla, że działania na rzecz różnorodności biologicznej i ograniczenie stosowania pestycydów należy również ustanowić jako cel w planach strategicznych państw członkowskich w ramach WPR oraz że ograniczenie pestycydów i zwiększenie różnorodności biologicznej powinny zostać określone jako „wspólne wskaźniki” umożliwiające monitorowanie osiągnięć;

19. podkreśla, że opracowywany właśnie wskaźnik mierzący różnorodność i liczebność owadów zapylających umożliwi ocenę wyników WPR w tym obszarze;

⁽¹⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/128/WE z dnia 21 października 2009 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania na rzecz zrównoważonego stosowania pestycydów (Dz.U. L 309 z 24.11.2009, s. 71).

⁽¹⁵⁾ Dane Eurostatu istnieją dla kategorii insektycydów i akarycydów; dalsze dane dotyczą różnych kategorii insektycydów (perytroidów, chlorowanych węglowodorów, organofosfatów, karbaminianów i oksymy karbaminianów i innych insektycydów); dostępne pod adresem https://ec.europa.eu/eurostat/en/web/products-datasets/product?code=aei_fm_salpest09

⁽¹⁶⁾ Z uwzględnieniem również neonikotynoidów.

Środa, 18 grudnia 2019 r.

20. podkreśla, że zgodnie z dyrektywą 2009/128/WE w sprawie zrównoważonego stosowania pestycydów aby chronić owady zapylające, zamiast pestycydów w pierwszej kolejności muszą być stosowane niechemiczne metody zwalczania szkodników;
21. wzywa Komisję do rozszerzenia zakazu, którym objęte są imidaklopyryd, klotianidyna i tiametoksam, na wszystkie pestycydy na bazie neonikotynoidów;
22. apeluje do Komisji, aby zwracała się o opinię do EFSA za każdym razem, gdy państwa członkowskie udzielają na podstawie art. 53 rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 zezwolenia na zastosowanie środka pestycydu w sytuacji nadzwyczajnej; uważa, że ważne jest, aby EFSA badał również skutki zastąpienia, a także dostępność metod niechemicznych;
23. apeluje do Komisji, aby dopilnowała właściwego stosowania przepisów rozporządzenia (WE) nr 1107/2009 i tym samym zagwarantowała między innymi minimalny standard zgłaszania zezwoleń na pestycydy wydawanych w sytuacjach nadzwyczajnych, obejmujący konieczność przedstawiania pełnych i szczegółowych wyjaśnień przez państwa członkowskie oraz podawania tych zgłoszeń do wiadomości publicznej; z zadowoleniem zauważa rolę EFSA w badaniu tych odstępstw;
24. podkreśla, że profesjonalni użytkownicy środków ochrony roślin powinni przez co najmniej trzy lata przechowywać szczegółowe rejestry danych dotyczących zastosowania tych środków, powierzchni, na jakiej były stosowane, czasu ich stosowania i zastosowanej dawki; zwraca uwagę, że odpowiednie informacje z rejestru należy udostępniać właściwemu organowi na jego wniosek, aby umożliwić monitorowanie przestrzegania zasad wzajemnej zgodności i śledzenie wyników WPR w kwestii ograniczenia stosowania pestycydów w całej UE;
25. wzywa Komisję i państwa członkowskie do podnoszenia świadomości i promowania możliwości finansowania w tym obszarze; zwraca uwagę, że wspólne instrumenty i wzorce na potrzeby opracowywania strategii i planów dotyczących owadów zapylających na bazie istniejących najlepszych praktyk zachęcą do przyjęcia dodatkowych środków na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym;
26. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby zadbały o przyjęcie w trybie pilnym ogółu wytycznych EFSA z 2013 r. dotyczących pszczół, obejmujących wymogi odnoszące się do toksyczności przewlekłej i toksyczności dla larw, a także do gatunków innych niż pszczoły miodne;
27. w oczekiwaniu na przyjęcie na szczeblu UE ogółu wytycznych EFSA dotyczących pszczół wzywa państwa członkowskie do odpowiedniego dostosowania ocen pestycydów;
28. wzywa Komisję, aby zwróciła się do EFSA o wytyczne dotyczące pestycydów, określające testy, które należy przeprowadzać przed zatwierdzeniem, aby zadbać o ochronę motyli, ciem i bzygów;
29. podkreśla, że występowanie siedlisk owadów zapylających zwiększa wydajność gruntów;
30. apeluje do Komisji o ustanowienie limitów w ramach celu WPR dotyczącego zwiększenia produktywności, o uregulowanie intensywnych praktyk rolnych oraz o zachęcanie do stosowania środków służących zazielenianiu, które poprawiają pod względem jakościowym i ilościowym stan siedlisk i stref furazowania owadów zapylających oraz przeciwdziałają uniformizacji krajobrazów w Europie;
31. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby promowały korzystanie z pastwisk i siedlisk pastwiskowych, w tym pastwisk zadrzewionych i innych systemów agroleśnictwa, co jest zasadniczym warunkiem stworzenia bazy gniazdowania, rozrodu i zimowania dla owadów zapylających, we współdziałaniu ze społecznościami żyjącymi na obszarach trawiastych o wysokiej wartości przyrodniczej, których działalność ogranicza się do wypasu i tradycyjnych form rolnictwa ekstensywnego;
32. w związku z tym podkreśla, że płodozmian, stosowanie silnych odmian oraz mechaniczne pielnie / biologiczne zwalczanie szkodników pomogą odtworzyć siedliska owadów zapylających, podczas gdy duże areale monokultur przyczyniają się do spadku liczebności owadów zapylających;
33. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby wspierały zieloną infrastrukturę, która odtwarza i przywraca potrzebną owadom zapylającym mozaikę siedlisk i funkcjonalną sieć połączeń na obszarach wiejskich i miejskich;

Środa, 18 grudnia 2019 r.

34. apeluje do Komisji i państw członkowskich o promowanie utrzymywania zadbanych żywopłotów oraz koncepcji stref buforowych, w tym obrośniętych trawą/kwiatami pasów wzdłuż cieków wodnych i obszarów porośniętych kwitającymi bylinami jako środków wspierania różnorodności biologicznej w celu ochrony potencjalnych miejsc furazowania i siedlisk owadów zapylających oraz organizmów służących kontroli biologicznej, a także w celu zapewnienia lepszej kontroli erozji na obszarach wiejskich, podmiejskich i miejskich;
35. apeluje do państw członkowskich, aby popierały szybkie umieszczanie w unijnym wykazie gatunków stanowiących zagrożenie dla owadów zapylających, by szybko reagowały w celu opanowania i eliminowania takich gatunków, aby zwiększyły czujność oraz podejmowały działania ograniczające, gdy zostaną określone drogi rozprzestrzeniania się;
36. wzywa Komisję, aby zaproponowała środki mające pomóc w przeciwdziałaniu presji, jaką na owady zapylające może wywierać zaprzestawanie upraw;
37. podkreśla, że należy wprowadzić skuteczne środki bezpieczeństwa biologicznego dotyczące roślin i ziemi w doniczkach przed przeniesieniem ich na znaczne odległości, oraz zachęca organy publiczne odpowiedzialne za gospodarowanie obszarami zielonymi, aby wykorzystywały lokalne gatunki roślin, maksymalizując korzyści dla lokalnych owadów zapylających i minimalizując rozprzestrzenianie się inwazyjnych gatunków obcych;
38. wzywa Komisję, aby określiła kryteria niezbędne do ustanowienia oznakowania ekologicznego UE przyjaznych dla owadów zapylających roślin doniczkowych, w przypadku których wskazano miejsce pochodzenia, które są umieszczone w ekologicznym pojemniku, nie rosną na podłożu torfowym i nie zawierają środków owadobójczych;
39. apeluje do Komisji i państw członkowskich o wspieranie sektora pszczelarskiego dzięki zwiększeniu kontroli przywozu, aby uniknąć przywozu podrabianego miodu, oraz poprzez wprowadzenie obowiązku oznaczania pochodzenia miodu (z podaniem nazwy każdego z krajów pochodzenia) w przypadku miodów mieszanych;
40. apeluje o propagowanie idei i tworzenie siedlisk owadów zapylających na obszarach miejskich;

Badania naukowe, szkolenia i nadzór

41. w odniesieniu do pszczół miodnych (*Apis mellifera*) kładzie w szczególności nacisk na rolę badań dotyczących przyczyn spadku długości życia królowych, co stanowi niepokojące zjawisko;
42. za kluczowe uważa wsparcie opracowania tych wytycznych dotyczących badań, które nie są jeszcze dostępne, zwłaszcza w odniesieniu do ostrej i przewlekłej toksyczności dla pszczół samotnic, przewlekłej toksyczności dla trzmieli, efektów subletalnych i narażenia na działanie wielu związków jednocześnie (efektów skumulowanych i synergicznych), a także badań innych gatunków owadów zapylających;
43. podkreśla, że w rozdziale inicjatywy dotyczącym badań nie uwzględnia się programów opartych na wynikach, które zakładają monitorowanie i które mogą okazać się przydatne do częściowego pokrycia potrzeb w zakresie monitorowania, a także mogą zapewnić odpowiednie zachęty dla rolników; podkreśla, że takie programy mogą być pilotowane i rozbudowywane w ramach różnych instrumentów i polityki finansowych UE, w tym w ramach WPR;
44. apeluje do Komisji i państw członkowskich, aby zwiększyły środki finansowe przeznaczone na badania podstawowe i stosowane nad owadami zapylającymi oraz na opracowanie metod leczenia dotyczących je nowych chorób, pasożytów i wirusów, a także by inwestowały we wzmacnianie i poszerzanie zasobów fachowej wiedzy taksonomicznej, w tym za pośrednictwem programu ramowego UE w zakresie badań naukowych i innowacji; apeluje o położenie większego nacisku na badania w terenie i na gatunki owadów zapylających inne niż pszczoły miodne i motyle;
45. apeluje do Komisji i państw członkowskich o ustanowienie systematycznego i znormalizowanego monitoringu dzikich owadów zapylających w warunkach rzeczywistych i głównych rodzajów presji, na które są one narażone, aby zmierzyć skalę spadku liczebności owadów zapylających i ustalić jego przyczyny oraz umożliwić pełną ocenę skuteczności odpowiednich polityk unijnych i krajowych;

Środa, 18 grudnia 2019 r.

46. wzywa Komisję i państwa członkowskie, aby zadbały o uwzględnienie w planach strategicznych WPR środków finansowych potrzebnych do monitorowania dzikich owadów zapylających w celu zdobycia solidnych danych, które posłużą do opracowania wskaźnika owadów zapylających w WPR zgodnie z zobowiązaniem podjętym w inicjatywie UE na rzecz owadów zapylających;

47. uważa za wskazane, by wspierać eko-innowacje⁽¹⁷⁾ w rolnictwie oraz zachęcać do zawierania partnerstw ze środowiskami akademickimi i do współpracy z badaczami w różnych dziedzinach, aby wspierać rozwój pestycydów niskiego ryzyka, które są nieszkodliwe dla owadów zapylających;

48. uważa, że konieczne jest wsparcie badań naukowych dotyczących agroekologicznej transformacji rolnictwa oraz dalszego rozwoju metod ochrony roślin, które są nieszkodliwe dla owadów zapylających, takich jak m.in. odpowiednie techniki uprawy, płodozmian i zrównoważone nawożenie;

49. apeluje do Komisji i państw członkowskich o popieranie nauki obywatelskiej koncentrującej się na rejestrowaniu i monitorowaniu owadów zapylających oraz o wspieranie szkoleń dla pszczelarzy w celu promowania nieinwazyjnego nadzoru nad pszczołami w Unii dzięki opracowaniu wskaźników żywotności kolonii;

o

o o

50. zobowiązuje swojego przewodniczącego do przekazania niniejszej rezolucji Radzie i Komisji.

⁽¹⁷⁾ Zdefiniowane przez Komisję jako wszelkie innowacje prowadzące do znacznych postępów na drodze do zrównoważonego rozwoju przez ograniczenie oddziaływania metod produkcji na środowisko, poprawę odporności przyrody na presje środowiskowe lub wydajniejsze i bardziej odpowiedzialne korzystanie z zasobów naturalnych.